

คำซ้ำเสียงในภาษาถิ่นใต้

เปรมจิต ชนะวงศ์

คำซ้ำเสียง หมายถึง คำที่มีมากกว่า ๑ พยางค์ และพยางค์ที่มีอยู่มีเสียงซ้ำกัน หรือหมายถึงการซ้ำเสียงในคำหรือซ้ำคำ ๒ ครั้ง^๑

การซ้ำเสียงเป็นวิธีการสร้างคำที่มีในหลายภาษา โดยเฉพาะคำในภาษาไทยสามารถซ้ำคำได้เกือบทุกคำ และเมื่อซ้ำคำแล้วสามารถสื่อความหมายได้หลายอย่าง เช่น สื่อความหมาย พหูพจน์ หรือซ้ำเสียงเพื่อบอกลักษณะ ยิ่ง นึก มากมาย เรื่อยไป หรือซ้ำเสียงเพื่อบอกจำนวน

ภาษาถิ่นใต้^๒ มีวิธีสร้างคำใหม่โดยการซ้ำเสียงเพื่อสื่อความหมายในลักษณะต่างๆ กันได้ เช่นเดียวกับในภาษาไทยมาตรฐาน แต่มีคำซ้ำเสียงบางคำที่มีลักษณะพิเศษคือ มีคำซ้ำเสียงประเภทที่เราไม่อาจแยกคำออกเป็น ๒ ส่วนได้ ถึงแม้ว่าดูจากโครงสร้างแล้วน่าจะแยกได้แต่ถ้าแยกแล้วจะไม่เป็นคำหรือสื่อความหมายไม่ได้ หมายความว่า หน่วยคำหน่วยเดียว เป็นหน่วยที่ไม่มีมีความหมายหรือเป็นหน่วยคำผูกพัน หน่วยคำลักษณะเช่นนี้โครงสร้างของคำ เป็นคำซ้ำเสียง จึงจะเป็นคำหรือสื่อความหมายได้

คำซ้ำเสียงในภาษาถิ่นใต้ที่จะเสนอในบทความนี้มีดังนี้

๑. คำซ้ำเสียงประเภทที่โครงสร้างของคำเป็นคำซ้ำเสียงอยู่แล้ว

๑. พระยาอนูมานราชชน นวัตกรรมศาสตร์ หน้า ๒๖๖.

๒. ภาษาถิ่นใต้ในบทความนี้ใช้ข้อมูลจากภาษาถิ่นชุมพรและภาษาถิ่นนครศรีธรรมราช

๒. คำซ้ำเสียงที่แสดงความไม่แน่ใจหรือสื่อความหมายประมาณ

๓. คำซ้ำเสียงที่สื่อความหมายพหูพจน์-

คำซ้ำเสียงทั้ง ๓ ลักษณะนี้มีรายละเอียดการใช้คำดังนี้

๑. คำซ้ำเสียงที่โครงสร้างของคำเป็นคำซ้ำเสียงอยู่แล้ว และเป็นคำซ้ำเสียงที่ไม่อาจแยกคำออกเป็น ๒ ส่วนได้ แม้ว่าดูเพียงผิวเผินแล้วน่าจะแยกได้ แต่เมื่อแยกคำแล้วจะไม่เป็นคำ คือไม่สื่อความหมาย ตัวอย่างคำ^๑

/ปิด-ปิด/

เป็นคำซ้ำเสียงที่ใช้แสดงอาการโกรธ หมายถึง “โกรธมาก โกรธหัวฟัดหัวเหวียง” ใช้เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา (โกรธ/โกรธ) เช่น

/ส้าวโกรธปิด-ปิดเลย/

พี่ (สาว) โกรธหัวฟัดหัวเหวียงทีเดียว

/ก๊อก-ก๊อก/

เป็นคำซ้ำเสียงที่มีความหมายว่า “จัด ผาก (แห้งผาก)” ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา /แก่/ /แห้ง/ /แข็ง/ เมื่อใช้ประกอบหลังกริยา /แก่/ มีความหมายว่า “แก่จัด แก่เต็มที” เช่น

/หย่าหมั้นแก่ก๊อก-ก๊อก/

ฝรั่งผลนี้แก่จัด (ยังรับประทานไม่ได้)

/ลูกเนียงเต็นแก่ก๊อก-ก๊อก/

ลูกเนียง ของคุณแก่จัดมาก^๔

ถ้าใช้ประกอบหลังคำกริยา /แห้ง/ ใช้เมื่อกล่าวถึงน้ำ ของเหลว มีความหมายว่า “แห้งผาก แห้งหมด” เช่น

/หนามในไร่แห้งก๊อก-ก๊อก/

น้ำในตุ่มแห้งผาก

^๑ ตัวอย่างคำและประโยคในบทความนี้เขียนตามเสียงในภาษาถิ่นใต้โดยใช้อักษรไทย ไม่ได้ใช้ศัทอักษร เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในวงกว้างที่จะทำความเข้าใจถึงลักษณะการออกเสียงของคำในภาษาถิ่นใต้ โดยได้พยายามแทนเสียงให้เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุด

^๔ ลูกเนียง พี่ชยันต์ชนิดหนึ่งมีเฉพาะในภาคใต้ ใช้เมล็ดรับประทานเป็นผักสด รับประทานกับน้ำพริกหรือแกง

/กร็อง-กร็อง/

เป็นคำซ้ำเสียงที่ใช้บอกลักษณะการ “ไอ” เป็นอาการไอที่ไอติดต่อกันเมื่อเป็นไข้หวัดหรือไอเพราะเป็นวัณโรค ใช้เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำกริยา “ไอ” เช่น

/ซ่าวแจ็บวัดไอกร็อง-กร็องหลาว/ พี่ (สาว) เป็นไข้หวัด ไอ (ติดต่อกัน) อีกแล้ว

/แซ็ก-แซ็ก/

เป็นคำที่ใช้บอกลักษณะ ฝนตก หมายถึง ฝนตกพริ้วๆ และใช้เป็นคำเลียนเสียงใช้เป็นคำกริยา หรือคำวิเศษณ์ขยายกริยา เช่น

/ซันแซ็ก-แซ็กพันหนึไปปรีอหลาว/ ฝน (ตก) พริ้วๆ อย่างนี้ไปได้อย่างไร

/ฝนต้อกแซ็ก-แซ็กทั้งวัน/ ฝนตกพริ้วๆ ทั้งวัน

/ล่าว-ล่าว/

เป็นคำที่มีความหมายว่า “ไม่เรียบร้อย รับประทาน ชุ่มซำม ลูกกลุ่นกลุ่น ไม่ระมัดระวัง” ใช้เป็นคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ขยายกริยา หรือขยายนาม เช่น

/มั่งเกินล่าว-ล่าวซาฮาโย/ เธอกินชุ่มซำมเป็นประจำ

/มั่งยาล่าว-ล่าวหลาวน่า/ เธออย่าลูกกลุ่นกลุ่นนักซี

/คนล่าว-ล่าวพันหนึกู๋ไม่ชอบ/ คนชุ่มซำมอย่างนั้นฉันไม่ชอบ

/หลือก-หลือก/

เป็นคำที่มีความหมายว่า “รีบ รีบมาก รีบจนไม่ระมัดระวัง” คล้ายกับ /ล่าว-ล่าว/ ใช้เป็นคำกริยาหรือวิเศษณ์ขยายกริยา เช่น

/จันทำหลือก-หลือกกินค้ายเฮอ/ จันทำ (อาหาร) รีบๆ กินอร่อยไหม

/สู๋ไม้ผักหลือก-หลือกไม้/ เธอไม่ต้องรีบมาหรรอก

/ทำไร่ยาหลือก-หลือก/ ทำอะไรอย่ารีบจนไม่ระมัดระวัง

/หุรบ-หุรบ/

มีความหมายว่า “รีบ รีบมาก” ใช้เป็นคำกริยาหรือวิเศษณ์ขยายกริยา

/กูหุรบ-หุรบหวาจี~ฮือไปกัน) จันรีบมากคิดว่าจะไปด้วย

/มั่งทำหุรบ-หุรบหลาว/ เธอทำ (อะไร) รีบๆ อีกแล้ว

/ไหน-ไหน/

/ขลือก-ขลือก/

/หยุด-หยุด/

/จึก-จึก/

/แจ็ก-แจ็ก/

คำซ้ำเสียงทั้ง ๕ คำนี้มีความหมายว่า “มาก” ใช้เป็นคำแสดงจำนวนหรือปริมาณ
ที่ไม่กำหนดแน่นอน ใช้เป็นคำกริยา และคำวิเศษณ์ขยายกริยา ดังนี้

/ไหน-ไหน/

เป็นคำที่ใช้ได้ทั้งกับสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต มักปรากฏร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา

/ต้ง/ ใช้เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา

/หน่อถ่วงต้งไหน-ไหน/

ถ่วงถ่วง (อีก) มาก

/หน่อถ่วงต้งไหน/ไหน/

/คนมาต้งไหน-ไหน/

คนมามาก

/ขลือก-ขลือก/

เป็นคำที่ใช้เฉพาะสิ่งมีชีวิต คือ คน สัตว์ เช่น

/ปล้วงหน่องแกขลือก-ขลือก/

พี่ (ชาย) มีลูกมาก

/บ้านหนั้นคนยังขลือก-ขลือก/

(ที่) บ้านนั้นมีคนมาก

/หม้ามึงหลุกขลือก/

หมาของเธอมีลูกมาก (หลายตัว)

/หยุด-หยุด/

เป็นคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต คือ คน สัตว์ เช่น

/ปลาในฉาหนอันหยุด-หยุด/

ปลาในตะกร้ามีหนอนมาก

/จึก-จึก/

เป็นคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ได้แก่ คน สัตว์ และปรากฏการณตาม

ธรรมชาติ เช่น ฝนตก เช่น

/คนมากันจึก-จึก/

คนมากันมาก

/แซหวัดคนจึก-จึก/

ที่วัดมีคนมาก

/ขวน~ขวนมาจึกจึก/

ฝนกำลังจะตกหนักมาก

/แจ็ก-แจ็ก/

เป็นคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตทั้งคน สัตว์ และพืช มักปรากฏตามหลังคำกริยา /แน่น/
แน่นโดยทำหน้าที่วิเศษณ์ขยายกริยา เช่น

/หรือคไควคนแน่นแจ็ก-แจ็ก/ รถไฟคนแน่นมาก

สำหรับวัตถุสิ่งของเมื่อต้องการแสดงจำนวน “มาก” ใช้คำซ้ำเสียง /ไหน-ไหน/
ได้เพียงคำเดียว

/แตร็ก-แตร็ก/

เป็นคำที่ใช้ในความหมายว่า “มาก” ใช้เพื่อบอกจำนวนที่เป็นจำนวนโดยประมาณ
ใช้เฉพาะคนหรือสัตว์ที่กระทำกริยาอย่างเดียวกัน รวมอยู่ในสถานที่เดียวกัน เพื่อกระทำกิจ
อันใดอันหนึ่ง เช่น รับของแจก ปลามารอเหยื่อ หรือคนจำนวนมากคอยจะออกหรือคอยจะ
เข้าไปยังสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ใช้เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา เช่น

/ปลามาแตร็ก-แตร็ก/

ปลามา (ออ) กันอยู่มาก

/คนถ้ายแตร็ก-แตร็ก/

คนคอยกันอยู่มาก

/หิ้ว-หิ้ว/

เป็นคำที่ใช้ในความหมายว่า “มาก” ใช้กับสิ่งมีชีวิตคือคนและสัตว์และแสดง
อาการว่าสิ่งมีชีวิตที่กล่าวถึงกำลัง “เคลื่อนไหว” คำนี้จึงสื่อความหมายว่า “สิ่งนั้นมีมากและ
กำลังเคลื่อนไหวอยู่” ทำหน้าที่กริยาหรือวิเศษณ์ขยายกริยา เช่น

/ปลาเค็มหนอนหิ้ว-หิ้ว/

ปลาเค็มมีหนอนมาก

/คนแซ่ถ้านีหิ้ว-หิ้ว/

คนที่สถานีมีมาก

/แผล็ค-แผล็ค/

เป็นคำที่ใช้แสดงอาการเดินของคนอ้วน คนอ้วนมาก ๆ หมายถึงเดินช้าหรือเดิน
อ้อยอัยใช้เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา

/สาวเดินแผล็ค-แผล็คมาไหน ~ ไร/

พี่ (สาว) เดินอ้อยอัยมาโน่นแล้ว

/เดินแผล็ค-แผล็คไปเหล่า/

เดินอ้อยอัยไปแล้ว

คำซ้ำเสียง/แผล็ค-แผล็ค/ ใช้เป็นคำกริยามีความหมายว่า “อ้วน” เช่น

/มิ่ง แผล็ค-แผล็คขึ้นทุกวัน/

เธออ้วนขึ้นทุกวัน (แล้วนะ)

นอกจากนี้คำยังใช้แสดงลักษณะการหงั่ว คือข้าวเค็ด เค็ดจนน้ำเกือบจะแห้งและบอกลักษณะข้าวแฉะ เช่น

/หม้อข้าวผลงแผล็ด-แผล็ด/ หม้อข้าวเค็ดจนน้ำเกือบจะแห้ง (อยู่แล้ว)

/ข้าวหนึเปี้ย ~ เปี้ยกแผล็ด-แผล็ด/ ข้าวนี้แฉะมากเหลือเกิน

/พล็อง-พล็อง/

เป็นคำที่ใช้ในความหมายว่า “อ้วน ชักช้า ยืดอาด” ทำหน้าที่เป็นคำกริยาในประโยคมักใช้เมื่อกล่าวถึงเด็ก ๆ

/หลุกเข้าพล็อง-พล็องเพ/

ลูกของเขาอ้วนทุกคน

/เด็กหนึพล็อง-พล็องจ้ง/

เด็กคนนี้อ้วนมากเหลือเกิน

/ตัวหนึพล็อง-พล็องจ้าน/

ผู้หญิงคนนั้น (อ้วนมาก) ชักช้า ยืดอาดมาก

/แฉ้ง-แฉ้ง/

เป็นคำที่ใช้ในความหมายว่า “จุนเจียว โมโหง่าย ชีโมโห” หรือหมายถึงอารมณ์เสื่อง่าย ใช้เป็นคำวิเศษณ์ขยายนาม ในบางกรณีสามารถปรากฏในตำแหน่งคำกริยา ทำหน้าที่เป็น “กริยา” ของประโยคได้

/ตัวหนึเป็นคนแฉ้ง-แฉ้งอ้อย/

ผู้หญิงคนนั้นเป็นคนโมโหง่าย (มาก)

/คนแฉ้ง-แฉ้งพันหนึนยาไปชวหนึน/

คนโมโหง่ายอย่างนั้นอย่าไปหาเรื่อง

/ม้งยาแฉ้ง-แฉ้งนักแรงที/

เธออย่าจุนเจียวนัก (เลย)

/เหอย-เหอย/

เป็นคำที่ใช้ในความหมายเกี่ยวกับคนที่เริ่มต้นมีอาการทางประสาท คือ เจ็บผิปกติไม่ยินดียินร้าย เรื่อยๆ เฉื่อยๆ ใช้เป็นคำกริยา เช่น

/สูทวาไคเหอย-เหอยเหวอะ/

เธอล่ะใครเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ (เจ็บ) หรือ

/ผักหนึผอจ้านแก่เหอย-เหอย/

เกี่ยวหนึพอของจันเจ็บผิปกติ

/เงื่อม-เงื่อม/

เป็นคำที่ใช้ในความหมายว่า “คุ้มดีคุ้มร้าย” เป็นอาการเริ่มต้นของโรคประสาทหรือเริ่มต้นของอาการ “บ้า” แต่อาการยังไม่รุนแรง ใช้เป็นคำวิเศษณ์ขยายนาม หรือบางกรณีใช้เป็นคำกริยา เช่น

/พีบวมน้เื่อม-เื่อมย/

พี่ชายของเขาคุมตักมรัยอยู่นะ

/แตกหนส์เื่อม-เื่อม/

แตกคนน้กงจะคุมตักมรัย

/ถ้อม-ถ้อม/

เป็นคำที่ใช้ในความหมายว่า “บัว” หรือเป็นโรคประสาท อากรรุนแรงกว่า
/เื่อม-เื่อม/ ใช้เป็นคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ขยายนาม

/คนชายหันถ้อม-ถ้อม/

ผู้ชายคนน้กงจะ (เป็นคน) บัว

/ตาแดงแกถ้อม-ถ้อมยยาข้าวแซแก/

ตาแดงแกบัวอยู่นะ อย่าเข้าใกล้แก

๒. คำซ้ำเสียงที่แสดงความรู้สึกประมาณ หรือแสดงความไม่แน่ใจในความ
รู้สึก คำซ้ำเสียงประเภทนี้คำเดิมมีโครงสร้างเป็นหน่วยอิสระ เป็นหน่วยคำหน่วยเดียว มี
ความหมายอย่างหนึ่ง เมื่อสร้างคำใหม่โดยการซ้ำเสียงความหมายจะเปลี่ยนจากความหมายของ
หน่วยคำเดิมเป็นความหมายใหม่แต่ยังมีเค้าความหมายเดิม คำซ้ำเสียงประเภทนี้มีคำนาม
คำกริยา และคำวิเศษณ์ โดยมักเกิดร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา /ถ ~ ถา/ รู้สึกว่า ~ คาดว่า
~ กงจะ ตัวอย่าง เช่น

/พี-พี/

เป็นคำซ้ำเสียงเพื่อบอกขนาดของวัตถุหรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เช่น ภาชนะ
ต่างๆ หรือโต๊ะ เก้าอี้ เป็นการเปรียบเทียบขนาดของวัตถุหรือสิ่งของ ๒ สิ่งขึ้นไป โดยวัตถุ
หรือสิ่งของนั้นอยู่ในที่เดียวกันหรือไม่ได้อยู่ในที่เดียวกัน คำซ้ำเสียงนี้มีความหมายว่า “โตกว่า
ใหญ่กว่า” เป็นการแสดงขนาดโดยประมาณ เนื่องจากผู้พูดเกิดความรู้สึกไม่แน่ใจในขนาด
ของวัตถุสิ่งของเหล่านั้น แต่รู้ว่าจะใหญ่กว่าหรือโตกว่า จึงเป็นเพียงการคาดคะเนว่าใหญ่กว่า
อีกขนาดหนึ่ง ใช้เป็นคำกริยา

/จ้ก ~ ฉาหน่วยหนึ่ส่าพี-พีหน่วยหนึ่/

กระจกใบนี้รู้สึกจะโตกว่าใบโน้น

/ขร็อกเต็นพี-พีหน่วยหนึ่หลาว/

ครกของคุณใหญ่กว่าใบนี้

/หน่อง-หน่อง/

เป็นคำซ้ำเสียงเพื่อบอกขนาดของวัตถุหรือสิ่งของเครื่องใช้เช่นเดียวกับ พี-พี แต่
มีความหมายว่า “เล็กกว่า” ใช้เป็นคำกริยาเช่นเดียวกัน เช่น

/ถ้งหน่วยหนึ่หน่อง-หน่องหน่วยหนึ่/

ถ้งใบนี้ (รู้สึกกว่า) เล็กกว่าใบโน้น

/โคมหน่วยหนึ่งถาหนึ่ง-หนึ่งข้อ ~ ข้อหนึ่ง ~ หนึ่ง/ กระดมึงโบน (รู้สึกว่)
เล็กกว่าโบของคุณ

/ชา-ชา/

เป็นคำซ้ำเสียงที่ใช้บอกความยาวของวัตถุหรือสิ่งของ เป็นการบอกความยาวโดย
การเปรียบเทียบและแสดงความรู้สึกประมาณ มีความหมายว่า “ยาวเท่า ๆ กัน ยาวเกือบ
เท่ากัน” ใช้เป็นคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ขยายกริยา

/เฉียะ ~ เฉียกหนึ่งชา ~ ชากันแท้/

เชือกนี้ยาวเท่า ๆ กัน

/กินสอหนึ่งยาวชา ~ ชากันเพ/

กินสอ (เหล่า) นี้ยาวเกือบเท่า ๆ กัน
ซ้
ซ้
ทงนน

/เทียม-เทียม/

/เคียง-เคียง/

เป็นคำซ้ำเสียงที่ใช้บอกความสูงของคน สัตว์ ตลอดจนวัตถุสิ่งของต่าง ๆ เป็นการ
บอกความสูงโดยการเปรียบเทียบ มีความหมายว่า “สูงเท่ากัน สูงเกือบเท่ากัน” ทำหน้าที่เป็น
คำกริยา หรือวิเศษณ์ขยายกริยา /สูง/ สูง

/ผว่าวสองต่อนั้นเทียม-เทียมกันเทียว/ มะพร้าวสองต้นนั้นสูงเท่ากัน

/คำ-แดงเคียง-เคียงกันแท้/

คำกับแดงสูงเท่ากันแล้ว

/หมูสองตัวมันสูงเคียง-เคียงกันแท้/

หมูสองตัวนั้นสูงเท่ากันแท้ละ

๓. คำซ้ำเสียงที่แสดงพหูพจน์หรือแสดงจำนวนมากกว่า ๑ ในขณะที่เดียวกันจะ
แสดงปริมาณมากและขนาดใหญ่ด้วย คำซ้ำเสียงประเภทนี้ คำเดิมเป็นหน่วยอิสระหน่วยเดียว
มีความหมายอย่างหนึ่งเมื่อซ้ำคำแล้วจะมีความหมายเป็นอีกอย่างหนึ่ง แต่ยังคงเกี่ยวข้องกับความ
หมายของหน่วยคำเดิม คำซ้ำเสียงประเภทนี้สื่อความหมายได้หลายอย่าง ดังนี้

๑. สื่อความหมายพหูพจน์

๒. สื่อความหมายทางด้านปริมาณว่ามีปริมาณมาก ซึ่งยังเกี่ยวพันกับการสื่อความ
หมายพหูพจน์ คือสื่อความหมายพหูพจน์ด้วย

๓. สื่อความหมายทางด้านขนาด ว่ามีขนาดใหญ่ ซึ่งยังเกี่ยวพันกับการสื่อความ
หมายพหูพจน์ คือสื่อความหมายพหูพจน์ด้วย

คำซ้ำเสียงประเภทที่เกิดจากการซ้ำเสียงหน่วยคำอิสระนี้เป็นขบวนการที่มีอยู่ในภาษา ฉะนั้นจำนวนคำซ้ำเสียงประเภทนี้จะมีอยู่มาก ลักษณะเช่นนี้จะตรงกันข้ามกับคำซ้ำเสียงที่โครงสร้างของคำเป็นคำซ้ำเสียงอยู่แล้ว ซึ่งคำลักษณะนี้จะมีเป็นจำนวนจำกัด

คำซ้ำเสียงประเภทนี้หน่วยคำเดิมเป็นคำนาม หรือลักษณะนาม ดังนี้

๑. คำซ้ำเสียงที่แสดงพหูพจน์ เช่น

/ลูก-ลูก/

/ลูก/ ซ่อ เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับผลไม้ ประเภท เงาะ มะม่วง ฝรั่ง สาลี่ มะไฟ หรืออื่นๆ ที่ออกผลเป็น “ซ่อ” และเป็นลักษณนามของสิ่งทีนำมาผูกรวมกันเป็นซ่อ คำซ้ำเสียง /ลูก-ลูก/ ต้องการแสดงพหูพจน์ว่า “มีหลายซ่อ และแต่ละซ่อมีจำนวนมาก กว่าปกติ” ใช้เป็นคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ขยายกริยา เช่น

/ห่อท่อนนั้นลูก-ลูก/

เงาะต้นนั้นมีซ่อใหญ่เป็นจำนวนมาก

/ล้อมหวงหยาดูก-ลูก/

มะม่วงของยามีซ่อใหญ่เป็นจำนวนมาก

/ลาย-ลาย/

เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายพหูพจน์ /ลาย/ ทะลาย เป็นลักษณนาม ใช้กับคำนาม “มะพร้าว หนาก ลูกตาล” สื่อความหมายว่า “มีหลายทะลาย และแต่ละทะลายมีผลเป็นจำนวนมาก” ใช้เป็นคำกริยา เช่น

/พร้าวส่วนนี้ลาย-ลาย/

มะพร้าวในสวนโน้นมีทะลายใหญ่เป็นจำนวนมาก

/ม้า ~ ม้ากหมิง มิงลาย-ลายหน้า/

หมากของเธอมีทะลายใหญ่เป็นจำนวนมาก

/เครือ-เครือ/

/เครือ/ เป็นลักษณนามที่ใช้กับ “กล้วย” คำซ้ำเสียงนี้สื่อความหมายว่า “กล้วยเครือใหญ่และมีหลายเครือ” เช่น

/กล้วยต้นเครือ-เครือหน้า/

กล้วยของคุณเครือใหญ่มาก (กล้วยมีหลายเครือ)

๒. คำซ้ำเสียงที่สื่อความหมายทางด้านปริมาณ ว่ามีปริมาณมากคือมีหลายส่วน แต่ละส่วนมีเป็นจำนวนมาก คำซ้ำเสียงประเภทนี้มาจากคำนามหรือคำลักษณะนามที่เป็นคำเรียกชื่อภาชนะ คือคำเรียกชื่อภาชนะสามารถซ้ำเสียงได้ทุกคำ ตัวอย่าง เช่น

/ให้-ให้/

/ให้/ ไท สื่อความหมายว่าสิ่งที่อยู่ในไหมีปริมาณมากและไหมีหลายใบ ตัวอย่าง
/บ้านหน้คอกคอกท่วยให้-ให้/ บ้านโน้นทำสะตอกคองไว้หลายไห
และแต่ละไหมีมาก

/ชร้อยก-ชร้อยก/

/ชร้อยก/ ครก สื่อความหมายว่าสิ่งที่อยู่ในครกมีปริมาณมาก เช่น
/แลเวรื่องแกงชร้อยก-ชร้อยกเทียว/ คูน้ำพริกแกงครกใหญ่เขียว

๓. คำซ้ำที่สื่อความหมายทางด้านขนาดว่ามีขนาดใหญ่ ซึ่งยังเกี่ยวพันกับการสื่อความหมายพหูพจน์ คำซ้ำเสียงประเภทนี้ซ้ำเพื่อบอกขนาดของวัตถุสิ่งของว่ามีขนาดใหญ่ เป็นคำที่มาจากลักษณะนาม ในภาษาถิ่นใต้สามารถนำลักษณะนามมาซ้ำได้ทุกคำ เช่น

/อัน-อัน/

เป็นคำซ้ำเสียงที่ใช้กับวัตถุสิ่งของที่ใช้ลักษณะนาม /อัน/ สื่อความหมายว่า วัตถุ
สิ่งของนั้นมีขนาดใหญ่ และมีจำนวนเป็นพหูพจน์ ใช้เป็นคำกริยาหรือวิเศษณ์ขยายกริยา เช่น

/หน้หน้อัน-อันเทียว/

ขนมอันใหญ่มาก (มีหลายอัน)

/ใบ-ใบ/

ใช้กับคำนามที่ใช้ลักษณะนาม /ใบ/ เพื่อแสดงว่าคำนามนั้นมีขนาดใหญ่และมี
จำนวนเป็นพหูพจน์ เช่น

/พลูแซต่อนเพกาใบ-ใบ/

พลูที่คั้นเพกาใบใหญ่มากทั้งนั้น

/หน่วย-หน่วย/

เป็นคำซ้ำเสียงที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะกลม หรือมีส่วนใดส่วนหนึ่งกลม เช่น
เครื่องใช้ ผลไม้ ไข่ ขนม เพื่อแสดงว่าคำนามนั้นมีขนาดใหญ่และมีจำนวนเป็นพหูพจน์ เช่น

/ไข่โกหน้หน่วย-หน่วย/

ไข่โกหน้ฟองใหญ่มาก (มีไข่หลายฟอง)

/แหม่ส้านจ้จัก ~ ฉาหน่วย-หน่วย/

แม่ส้านกระจากใบใหญ่มาก (มีกระ-
จากหลายใบ)

คำซ้ำเสียงเท่าที่กล่าวมานี้เป็นเพียงตัวอย่างให้ผู้อ่าน ได้รู้ลักษณะคำและการใช้คำ
ประเภทหนึ่งในภาษาถิ่นใต้ คำซ้ำเสียงในภาษาถิ่นใต้มีอีกเป็นจำนวนมากซึ่งจะศึกษากันคว่า
มาเสนออีกในโอกาสต่อไป

หนังสืออ้างอิง

เปรมจิต ชนะวงศ์ วิเคราะห์การใช้คำและการเรียงคำในภาษาถิ่นใต้ : ชุมพรและนครศรี-
ธรรมราช วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒๕๒๓ (อักษรณ์).

อนุนาราชธน, พระยา นิรุกติศาสตร์ กลังวิทยา ๒๕๑๕.